

Csonkolt oszlop mások

Szabó Nóra

Pécsi Tudomány Egyetem Művészeti Kar

Festőművész szak, IV. évfolyam

Nemes Csaba DLA adjunktus

Pályamunkám egy két részből álló sorozat, amely négy képet tartalmaz. Egyenként két részből állnak, melyek függőleges helyzetben körülbelül két centiméteres távolságra helyezkednek el.(Ennek okát a későbbiekben fejtem ki.)

A sorozat mindegyik elemén a vászon tisztaságát és nyersességét hagytam érvényesülni, és csak a festett területet alapoztam le. Ez azért volt fontos, mert a különböző anyagminőségek egymáshoz való viszonyulása régóta foglalkoztat. Például egy képen belül hogyan viszonyul az alapozott felület és a festett részek, és ezek milyen kölcsönhatásban vannak egymással. Izgalmas egy nyersvászon és egy fehérre alapozott felület találkozása, más érzetet kelt bennünk, mint egy teljesen hófehér alap. Megpróbáltam minél frissebben, *alla prima* módon megfesteni a képeket, ezért is hagytam kezeletlenül a vászon egy részét. Lényegében a kép megfestésében egy általam elképzelt fikció vezérelt.

Az organikus természetes élővilággal szemben a szögletesség, az ember által készített objektumok összeférhetetlensége volt az a gondolat, ami izgatta a fantáziámat, de eddig nem tudtam hogyan és miként ábrázoljam. A célom az volt, hogy a kész kép minél egyszerűbb, lényegretörőbb legyen.

Minden növényi jelkép közül a legösszetettebb egyetemes szimbólumot, a fát választottam gondolataim leképezésére.

Színhasználatomban is inkább csak egyfajta fikció vezérelt, nem pedig a valósághű megjelenítés. Sok vázlatot készítettem. A formátum kiválasztásában határozott elképzeléseim voltak, mindenképpen hosszúkás álló formátumú képeket szerettem volna készíteni. A célom az volt, hogy monumentális módon ábrázoljam a felvetett témát. Amellyel a fa motívum logikailag jól illeszthető. Fontos volt, hogy a képek két részből álljanak. Ezzel szerettem volna megtörni a kép folytonosságát. Szállíthatóság szempontjából is sokkal praktikusabb. (a képek néhány centiméteres távolságban helyezkedik el egymástól)

Első képem a fa, gyökérzetből indul ki. A föld felszínén, mint egy légyöke tekereg össze-vissza. Úgy gondolom, hogy a föld már nem feltétlenül éltető erő. Mégis a földbe képzelem el a gyökerek nem látható végét, hiszen valamiből muszáj tápanyagot

nyerniük. Mivel léphet kölcsönhatásba akkor, ha már a föld sem szolgáltat elég tápanyagot?

A gyökérből kinövő törzs, számomra olyan, mint egy felkiáltó jel!

Az egész fa átalakul egy olyan csatornarendszerré, ami folyamatosan szállít, nincs megállás. Kicsit olyan ez, mintha sok-sok csőből állna, amelyek szakaszonként változtatják színüket. Mintha minden sáv más és más ásványi anyagot, fluidumokat áramoltatna magán keresztül.

A gyökér, törzs, és korona hármassága sok mindent szimbolizálhat. Múltat, jelent, jövőt, vagy tudattalant, a tudatost és felettes ént. Végteleníteni akartam a csövekké változott törzset és az áramlást ezen keresztül érzékeltetni. A fa eleve gazdag jelentéssel bíró jelkép. Még inkább izgalmas feladatnak éreztem saját gondolati tartalommal felruházni.

Úgy tűnik, hogy a gyökérzet a levegőben rekedt, az éltető talaj felett, és csak a tudatunk hiteti el velünk, hogy a földből nőtt ki. Az ebből kifejlődő törzs szerepe mindaddig nem túl érdekes, amíg el nem jutunk odáig, ahol lezajlik egy drasztikus metamorfózis, ami egy törzsből kialakuló hideg színekből felépülő sávrendszert képez. Én ezt „elcsövesedésnek” hívom, ami egy teljesen más kontextusba hozza a fa motívumot. A csövek csupán formai azonosságban vannak a törzsszel.

Csővek, amelyek behálózzák életünket. Elképzelhető-e, hogy csövek lesznek a mi fáink?

A felső képen nem látható más, mint ezek a nyugodt, áttetsző színsávok, amelyek végigfutnak a képen. Úgy is gondolok ezekre, mint az ember által épített oszloprendekre. Nem tudni hova tart, meddig ér, mit szállít, és kinek. Vajon az első kép folytatása, vagy lehet nézni külön is? Fontosnak éreztem a képeket két részre osztani. A „szakadék” nem nagy, de a folyamatot, az áramoltatást határozottan kétféleképpen. Idézőjelként is értelmezhetjük. Folytonos kérdésfeltevésre készített. Meddig tart ez a színsáv?

A sorozatom második része egy fenyő. Ez nem fikció, hanem egy valóságos jelenség leképezése. Figyelmem a környezetünk folyamatos megcsonkítására irányult.

A régi parasztházak elé, szinte mindig valamilyen fenyőfélét ültettek. Vajon miért? Talán ez volt a szokás? És miért éppen fenyőt, amely az alföldön nem is őshonos?

Külvárosokban sétálva, vagy utazás közben, azt látom, hogy az emberek lecsupaszítják a környezetüket. A generációváltás deformálja a régi értékeket. Nemcsak azért vágják ki, mert útban van, hanem a mindent behálózó elektromos vezetékek védelmében is.

Mi jogosít minket erre föl, hogy kivágjuk, vagy lassan lecsupaszítsuk őket? Miután már nem zavarja mindennapi tevékenységünket, otthagyjuk magára, mint egy fejfát, vagy oszlopot. A fák élnek!

Ezen a munkán, csonkított, fölkopaszított gallyaktól részben megfosztott fenyő törzse látható. Nem szükséges az egész törzs látványa ahhoz, hogy érzékeljük a brutalitást. Ennek ellenére, ha meglátok egy ilyen élő oszlopot, hatalmába kerít, vizuális élményt ad. Monumentalitása és a kitörő csonkok ritmikus váltakozása fogott meg leginkább.

Miközben festettem, sokszor úgy tűnt, mintha egy élő szögesdrót lenne, amit az ember vont saját területei köré. Ma már szinte nincs is olyan hely ahol ne ütköznénk drótokba, kerítésekbe, építkezési területekbe, utakba, stb. A saját kényelmünk és hóbortjaink érdekében, pusztítva alakítjuk át élettereinket.